

en so palau, e ac belesa meravelosamente», *VidesR*, 253r2. «Guardant sa *juvenil* edat» (vers enneasíl·lab), *Testament d'En Serradell* (a. 1419), f^o e iir; «en los teus ayns *juvenils* me vençràs dins ma casa matexa», *AntCanals (Scipiò)*, 542; *juvenils*, *NCl.* 49); *juvenil*, 5 doc. dels Hospitalers, a. 1422 (MiretS, *TempH.*, p. 426); doc. ross. de 1588 (*RLR LV*, 77); *Lacav.* i Febr-Cardona només recullen *juvenil*, i Lab. 1840 només *juvenil*; i aquesta és encara l'única forma que empren els poetes clàssics mallorquins: «sommis de l'auba, 10 que esmaltats relluen / perquè té Psíquis *juvenil* les ales / de papallona», Costa (*Horacianes*, a. 1906, VIII, 2c). *Escrits juvenils* de J. Verdager, p. p. JM de Casacuberta. Havent-lo omès el *DOrt.*, la S. F. de l'IEC (a iniciativa de Casac. i meva, 1960) decidí considerar-lo tan recomanable com *juvenivol*, amb el matís dife- 15 rencial, que amb raó posà ell de relleu, de 'cosa dels anys de joventut'; *juvenivol* 'amb qualitats morals pròpies de l'ésser jove (engrescament, entusiasme, ingenuïtat etc.)'. 20

En canvi, *juvenivol* no fou registrat fins a Bulbena (1905) i el *DAG.*, que no documenta la data del S. xv, però ja freqüent des de Verdager en els escriptors: «desviant-se ab molt greu de l'aspra serra, / cerca ab dalè més planejanta terra, / mes son cor *juvenivol* no 25 pot més: / en ses venes la sanc s'atura y glassa, / y, l'esma ja perduda, al pal s'abrassa, / sentint-se caure de la mort al bes», *Atl.*, *Introd.*, 17c; «va a enterbolir sa testa *juvenivola*, *Canigó* x; «cada dia m'interessa més aquest adolescent de seixanta anys --- la pell 30 és arrugada, els cabells són blancs --- però --- l'expressió --- que reflecteix en la fesomia els moviments de l'ànima --- és àgil en les mutacions, suau, d'una subtilesa endiablada --- tant com he anat sabent la seva història, he hagut de deixar de banda les explica- 35 cions successives que m'havia imaginat de la seva expressió *juvenivola* --- aquest home viuria, doncs, com si alguns accidents de la seva existència fossin sempre actuals --- un dia --- li va dir ingènuament ---», Coromines (*L'Avi dels Mussols*, v, p. 156, ja és en l'autògraf); «en totes aqueixes cartes hi ha un sentiment de *juvenivola* alegria», id., carta a Rubió i Lluç (6-1-1927). *Jovenal* (S. xv).

Jovenejar (*DAmen.*). *Joanet*, nom d'un poblet (en tre Arbúcies i St. Hilari), *Joaneda*, cogn. mall. i men., 45 i *Joanetes*, poble de la Garrotxa, deuen venir del col·lectiu JUVENETUM, -NETA, 'bosc d'arbres joves'; i potser també *Joanoies*, sementer mallorquí (amb algun canvi fonètic-morfològic).

Rejovenir, ha de ser antic, vista la manca de con- 50 currentes, tot i no haver estat registrat per dicc. fins a Lab. 1888, però ja usat en l'*Atl.*: «Com viatjer al cim d'una pujada, / d'on ovira sa terra somiada, / aquí 'l bon vell sospira de dolsor / y veent-la verdejar, her- mosa y bella, / passa ja'ls ulls, enamorat, per ella, / 55 *rejoventit*, sentint volar-hi 'l cor» (x, 1f); *rejoveniment* i *rejoventidor* (Lab. 1888); *rejoventivol*. *Enjovenir*, hapax de Fc. Alegre (fi S. xv) i *DAG.*

¹ Sembla haver-hi lapsus o llició imperfecta, sigui per *joven om estar* o per *jove nob* <I>e star (el ms. 60

ajunta els tres mots o almenys els dos primers). Si és *joven om* seria adjectiu; si no, substantiu. —² Per al procés fonètic més complex ací, amb el pas per *joune* > *jouine* > *joenn* etc., veg. Ronjat, *Gramm. Ist. Prov.* II, 117, 255-6. Però basta recordar el gran ús de *jo(v)e(n)* en els trobadors més antics i populars per percebre'n les fondes arrels: el *reis joves* de Bertran de Born, el *nós joven omne* amb què comencen les estrofes del *Boeci*, el castell de Montbrun del *Jauré* ple de *joves omes cortés*, les enamorades de B. de Ventadorn i de R. de Berbezil són *gentils e joves e de gran valor* segons les *Vides* d'Uc de Saint Circ etc. —³ El modernitzador Bonllabi féu imprimir «vengué ab molts tafurers e *jovenaços* gallofos» allà on els mss. porten «vench ab gran re de tafurs e d'arlots» (§ 76, *NCl.* II, 117.14). —⁴ «Jeunesse», *PDPF*, i ja en el *Boeci* («nós jove omne menam ta mal *jovent*» en rima amb *parent* i altres 11 mots en -ent, v. 7; v. 233); «les qualitès propres de la jeunesse, fraîcheur de la jeunesse» (Gaucelm Faidit: «per so no-m lais - de cantar ni-m biais: / c'adès val mais - e-n par plus fis amaire / sel que plus gen - sap far e plus sovén / so que a pretz atanh e a *jovéns*», Appel, *Chr.*, 28.8; també *Girart de Rossilhon*, R. de Berbezil, Peire Vidal); «les jeunes gens, jeune vie»: «dis d'un encombrer / que mou dels rics savais, / per qu'es *jovens* delitz, / qu'aissí cum pros es guitz / ab bon pretz» (Guiraut de Borneluh, *Chr.*, 63.20); 'edat jove' («soi vengutz en ta cort per jutjar leialment, / eu e-l rics com mos sénher --- / qu'es bels e bos e savis e de petit *jovent*»), *Crozada*, 3219.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: 35 *jovenàs, jovenastre, jovenet, jovencell, jovincel, jovencel, jovençà, jovençanatge, jovençol, jovenello, jovenot, jovenetxo, joveueu, jovent, joventut, jovintut, jovenesa, joveueia, jovinesa, joveuea, jurdós, jordança, jovenalla, jovenallo, joveueia, joveuea, juvenil, juvenil, 40 juvenivol, jovenal, joveuejar, Joanet, Joaneda, Joanetes, Joanoies, rejovenir, rejoveniment, rejoventidor, rejoventivol, enjovenir.*

Jovell, jover, joveria, jovet, V. jou

JOVIAL, pres del ll. *jovialis* 'relatiu a Júpiter', planeta al qual els astròlegs atribuïen una influència benèfica sobre els qui naixien sota el seu signe. □ 1.ª doc.: Belv.

«—Potser que anéssiu, Elionor, a donar una mirada a les quadres. —No estic d'humor i els parrots me reixen un acolliment *jovial*», Coromines (*L'Amor Traidor*, VI, 105).

DERIV.: *Jovialitat* [Lab. 1840]; «la *jovialitat* de son caràcter», Pons Mass.; «GUERIDÓ: El vostre piadós missatge em salva de la vergonya --- MARISCAL: --- La vostra *jovialitat* i el vostre esperit en la trista aventura us fan digna de la més dolça admiració», Coromines (*L'Amor Traidor*, VII, p. 131).